

EUROPOS KOMISIJOS ATSAKYMAI

Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ PASTABAS SPECIALIOJOJE ATASKAITOJE

ES intelektinės nuosavybės teisės. Apsauga nėra
visiškai patvari

Turinys

SANTRAUKA (I–X dalys).....	2
ĮVADAS (1–12 dalys).....	3
AUDITO APIMTIS IR METODAS (13–16 dalys).....	4
PASTABOS (17–93 dalys).....	4
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS (94–101 dalys).....	11
1 rekomendacija. Užbaigti ir atnaujinti ES intelektinės nuosavybės teisių reglamentavimo sistemas.....	12
2 rekomendacija. Įvertinti valdymo tvarką ir mokesčių nustatymo metodiką.....	12
3 rekomendacija. Gerinti finansavimo, kontrolės ir vertinimo sistemas.....	13
4 rekomendacija. Gerinti ES geografinių nuorodų sistemas.....	13
5 rekomendacija. Gerinti INT gynimo sistemą.....	13

Šiame dokumente pateikiami Europos Komisijos atsakymai į Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pastabas pagal [Finansinio reglamento](#) 259 straipsnį, kurie turi būti paskelbti kartu su specialiaja ataskaita.

SANTRAUKA (I–X dalys)

Komisijos atsakymai

II. ES intelektinės nuosavybės teisinė sistema ir jos veiksmingas įgyvendinimas skatina ES įmones investuoti į aukštos kokybės prekes ir paslaugas, inovacijas, dizainą ir kūrybiškumą, užtikrinant, kad įmonės galėtų plėsti veiklą visame pasaulyje. 2020 m. kovo mėn. Komisijos pristatytoje pramonės strategijoje nustatyti pagrindiniai Europos pramonės pertvarkos veiksniai ir būsimi veiksmai siekiant Europos pramonės politikos, grindžiamos konkurencija, atviromis rinkomis, pasaulyje pirmaujančiais moksliniais tyrimais ir technologijomis ir stipria bendrąja rinka.

Be to, siekdama imtis vadovaujamo vaidmens pagrindinėse pramonės srityse, gerinti ir remti ekonomikos atsigavimą ir atsparumą COVID-19 laikotarpiu, kartu pereinant prie ekologiškesnės ir labiau skaitmeninės ekonomikos, 2020 m. lapkričio mėn. Komisija priėmė išsamų intelektinės nuosavybės veiksmų planą (IP veiksmų planą). Veiksmų planu siekiama sustiprinti ES intelektinės nuosavybės politiką, kad įmonės galėtų gauti naudos iš savo išradimų ir kūrybiškų, kartu užtikrinant, kad jie taip pat tarnautų visai ekonomikai ir būtų naudingi visuomenei.

V. Komisija savo veiksmų plane nurodė, kad esami ES intelektinės nuosavybės sistemai, nors ji yra tvirta ir patikima, būtų naudinga modernizacija ir kad ją būtų galima papildyti, pvz., naujais ES teisės aktais dėl ES amatininkų ir pramonės produktų geografinių nuorodų.

VI. Šiuo metu Komisija peržiūri dizaino teisės aktus, siekdama juos modernizuoti ir toliau derinti, taip pat užtikrinti suderinamumą su reformuotu prekių ženklų *acquis*.

Atsižvelgiant į pastarojo meto prekių ženklų reformą, Europos Sąjungos prekių ženklų reglamente (ESPŽR) jau nustatyti kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant Europos Sąjungos prekių ženklų paraiškos (ESPŽP) mokesčių dydį (žr. ESPŽR 39 konstatuojamąją dalį). Nors svarbu užtikrinti didesnę išlaidų padengimo skaidrumą, taip pat reikia atsižvelgti į kitus veiksnius (pvz., ES mastu suteiktos intelektinės nuosavybės teisės ekonominę vertę).

Kalbant apie geografines nuorodas (GN), būsima reforma siekiama sustiprinti dabartinę sistemą kaip intelektinės nuosavybės teises pagal intelektinės nuosavybės veiksmų planą ir veiksmingai apsaugoti tradicinių maisto produktų pavadinimus. Ši iniciatyva padeda siekti bendros žemės ūkio politikos tikslų, visų pirma gerinti ES žemės ūkio sektoriaus atsaką į visuomenės poreikius, susijusius su maistu ir sveikata, taigi ja siekiama įgyvendinti Europos žaliąjį kursą ir strategiją „Nuo ūkio iki stalo“.

VII. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO) struktūra ir valdymas iš esmės suderinti su 2012 m. bendru požiūriu dėl decentralizuotų agentūrų (CADA).

Be to, Komisijos nuomone, reformuotame ESPŽR (visų pirma žr. 153 straipsnio 1 dalies a-c punktus, 157 straipsnio 4 dalies c ir e punktus, 172 straipsnio 9 dalį ir 176 straipsnio 1 dalį) sustiprinta atskaitomybės sistema.

Tačiau Komisija pasinaudos ESPŽR 210 straipsniu grindžiamu numatomu vertinimu, kad gautų papildomų įžvalgų ir išnagrinėtų galimybę imtis tolesnių veiksmų atskaitomybės srityje.

Vykdamą būsimą geografinių nuorodų reformą atsižvelgiama į 2020 m. atliktą pagalbinį geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių vertinimo tyrimą. Reformos tikslas – rasti sprendimus, kaip geriau apsaugoti geografines nuorodas, suteikti galių gamintojams, suderinti ir supaprastinti procedūras ir užtikrinti, kad GN kontrolė ir vykdymo užtikrinimas būtų efektyvūs.

VIII. Intelektinės nuosavybės teisių gynimo direktyvoje (INTGD) numatytas tik minimalus suderinimas ir valstybėms narėms leidžiama priimti teisių turėtojams palankesnes priemones. Be to, kai kurios jos nuostatos yra neprivalomos, o nacionaliniai teismai gali jas aiškinti skirtingai (neviršydami direktyvoje leidžiamo lankstumo). Siekdama nustatyti galimus nacionalinius INTGD įgyvendinimo neatitikimus, Komisija visų pirma sukūrė naują pramoninės nuosavybės politikos ekspertų grupę, kuri, be kitų užduočių, numato keitimąsi informacija vykdymo užtikrinimo klausimais (2022 m. sausio 20 d. Sprendimas C(2022) 161).

Komisija aktyviai bendradarbiavo su valstybėmis narėmis, kad munitinės užtikrintų intelektinės nuosavybės teisių vykdymą. Tačiau dar reikia atlikti tam tikrą svarbų darbą, visų pirma siekiant užtikrinti geresnį ir vienodesnį munitinės rizikos, susijusios su intelektinės nuosavybės teisių rizika, valdymą (žr. išsamų atsakymą prie rekomendacijos Nr. 4).

IX. *Pirma įtrauka.* Komisija pritaria šiai rekomendacijai. Intelektinės nuosavybės veiksmų planu Komisija paskelbė veiksmus, kuriais siekiama peržiūrėti ir atnaujinti ES intelektinės nuosavybės teisės taisykles.

Antra įtrauka. Komisija pritaria šiai rekomendacijai. EUIPO struktūra ir valdymas iš esmės suderinti su 2012 m. bendru požiūriu dėl decentralizuotų agentūrų (CADA).

ESPŽR 210 straipsniu grindžiama peržiūra apims Tarnybos ir jos darbo praktikos poveikio, veiksmingumo ir efektyvumo vertinimą. Šis vertinimas Komisijai bus papildomų įžvalgų šaltinis ir proga apsvarstyti galimybę imtis tolesnių veiksmų atskaitomybės srityje.

Trečia įtrauka. Komisija pritaria šiai rekomendacijai. Įgyvendindama intelektinės nuosavybės veiksmų planą, Komisija siekia stiprinti žemės ūkio produktų geografinių nuorodų apsaugos sistemą, kad ji būtų veiksmingesnė, ir rengia pasiūlymą dėl ES amatininkų ir pramonės produktų (vadinamųjų ne žemės ūkio) geografinių nuorodų apsaugos sistemos.

Ketvirta įtrauka. Komisija pritaria šiai rekomendacijai. Komisija intelektinės nuosavybės veiksmų plane jau paskelbė, jog imsis reikiamų veiksmų, kad sustiprintų intelektinės nuosavybės teisių apsaugą. Šiuo atžvilgiu (siūlomą) Skaitmeninių paslaugų aktu (horizontaliaja sistema) Komisija paaiškina ir atnaujina skaitmeninių paslaugų teikėjų, visų pirma interneto platformų, atsakomybę. Komisija taip pat toliau kuria ES kovos su klastojimu priemonių rinkinį, kuriame nustatomi teisių turėtojų, tarpininkų ir teisėsaugos institucijų bendrų veiksmų, bendradarbiavimo ir dalijimosi duomenimis principai (konkrečiam sektoriui skirta priemonė).

Šiuo metu Komisija rengia munitinės INT rizikos valdymo strategiją ir taip pat įvertins Reglamento dėl munitinės atliekamo intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimo įgyvendinimą.

ĮVADAS (1–12 dalys)

Komisijos atsakymai

12. Kai kuriose valstybėse narėse muitinėms taip pat gali būti suteikti įgaliojimai, remiantis nacionalinės teisės aktais, imtis veiksmų siekiant nustatyti prekes, kurios jau buvo pateiktos vidaus rinkoje ir kurios, kaip įtariama, pažeidžia intelektinės nuosavybės teises.

AUDITO APIMTIS IR METODAS (13–16 dalys)

Komisija atsakymų nepateikė.

PASTABOS (17–93 dalys)

Komisijos atsakymai

17. Neseniai atlikta prekių ženklų reforma jau gerokai padėjo dar labiau suderinti tiek materialinę, tiek (visų pirma) procesinę nacionalinę prekių ženklų teisę, suderinant ją su ES prekių ženklų sistema. Visuotinai pripažįstama, kad naujos redakcijos Prekių ženklų direktyva atspindi norimą (politiškai aukščiausią įmanomą) teisės aktų suderinimo lygį, taip pat deramai atsižvelgiant į pagrindinį ES subsidarumo principą. Pasiiektas aukštas suderinimo lygis atitinka Sąjungos kompetenciją klausimais, patenkančiais į Singapūro sutarties dėl prekių ženklų apsaugos taikymo sritį.

18. 2019 m. kovo 19–20 d. Komisija pradėjo pažeidimo tyrimo procedūrą prieš Graikiją, Prancūziją ir Rumuniją dėl to, kad jos laiku nepranešė apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones. Ši procedūra buvo baigta gavus pranešimą apie atitinkamas priemones. Preliminarus vertinimas rodo, kad kai kurios nacionalinių įstatymų nuostatos neperkeltos į nacionalinę teisę arba perkeltos tik iš dalies. Šiuo metu Komisija vertina, ar dėl to pažeidžiama direktyva. Reikėtų pažymėti, kad ne visos direktyvos nuostatos turi būti perkeltos į nacionalinę teisę arba visiškai perkeltos į nacionalinę teisę, kad nacionalinė teisė atitiktų direktyvą.

20. Atsižvelgiant į Audito Rūmų pastabas ir rekomendacijas, pagal ESPŽR 210 straipsnį atliktu vertinimu Komisija remsis vertindama ir svarstydamą, ar ir koku mastu reikia imtis tolesnių veiksmų.

21. Būsimo vertinimu pagal ESPŽR 210 straipsnį Komisija remsis vertindama ir svarstydamą, ar ir koku mastu reikia imtis tolesnių veiksmų.

22. Nors Tarnybai nėra privalomos ES finansinio reglamento 70 straipsnio nuostatos, ESPŽR 177 straipsnyje nustatyta, kad, kiek tai suderinama su Tarnybos ypatumais, EUIPO finansinės nuostatos grindžiamos kitų Sąjungos įsteigtų įstaigų finansiniais reglamentais; tame pačiame teisiniame pagrindu numatyta konsultuotis su Komisija prieš Biudžeto komitetui priimant finansines nuostatas.

Be to, šiuo atžvilgiu EUIPO struktūra ir valdymas iš esmės yra suderinti su bendru požiūriu dėl decentralizuotų agentūrų.

Tačiau būsimo vertinimu pagal ESPŽR 210 straipsnį Komisija remsis vertindama ir svarstydamą, ar ir koku mastu reikia imtis tolesnių veiksmų.

23. Kiekvienos įstaigos atsakomybė apibrėžta ESPŽR.

24. Valdančiosios tarybos ir Biudžeto komiteto sudėtis atitinka ESPŽR 154 straipsnio 1 dalį ir 171 straipsnio 2 dalį ir iš esmės atitinka bendrą požiūrį, pagal kurį dėl savomis lėšomis finansuojamų agentūrų nenumatyta, kad administracinį ir biudžeto valdymą vykdytų du skirtingi valdymo organai. Kadangi žinios apie ES prekių ženklų ir dizaino sistemos veikimą yra naudingos atstovams atliekant savo funkcijas abiejose institucijose, Komisija mano, kad sunku reikalauti, kad jų sudėtis visiškai nesidubliuotų. Komisija neturi įtakos valstybių narių atstovų kandidatūrų skyrimui.

25. Pagal ESPŽR 210 straipsnį atliktu vertinimu Komisija remsis siekdama nuspręsti, ar ir kokių mastu būtų galima svarstyti tolesnius veiksmus.

26. Komisija rengia teisės aktų dėl dizaino peržiūrą, siekdama juos modernizuoti ir toliau derinti, taip pat užtikrinti suderinamumą su reformuotu prekių ženklų *acquis*.

27. Be nacionalinės dizaino apsaugos, kuri nacionaliniu lygmeniu yra suderinta pagal Dizaino direktyvą, reglamentu sukuriama visoje Sąjungoje vienodai taikoma autonominė bendra dizaino apsaugos sistema, kad ES įmonės galėtų disponuoti teisėmis ir jas laisvai pasirinkti arba derinti skirtingas teises, atsižvelgdamos į individualius verslo poreikius.

Komisija rengia teisės aktų dėl dizaino peržiūrą, siekdama juos modernizuoti ir toliau derinti, taip pat užtikrinti suderinamumą su reformuotu prekių ženklų *acquis*. Numatomu tolesniu suderinimu visų pirma siekiama sukurti vienodesnes sąlygas įmonėms ES ir stiprinti ES ir nacionalinių dizaino sistemų papildomumą ir sąveikumą.

28. Dizaino reforma siekiama labiau skaitmenizuoti procedūras, suteikiant daugiau aiškumo dėl reikalavimus atitinkančio dalyko, suteiktų teisių taikymo srities ir jų apribojimų. Vykdamas reformą taip pat nagrinėjama mokesčių struktūra ir tolesnis procedūrinių taisyklių derinimas Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, taip pat taisyklės dėl atsarginių dalių.

29. Komisija rengia dizaino teisės aktų peržiūrą, kad atnaujintų ir modernizuotų teisės aktus ir užtikrintų suderinamumą su reformuotu prekių ženklų *acquis*.

30. Valstybių narių įstatymai, kuriuose numatyta dizaino apsauga nacionaliniu lygmeniu, buvo iš dalies suderinti Direktyva 98/71/EB dėl teisinės dizaino apsaugos (toliau – Direktyva). Derinimas buvo susijęs su pagrindiniais materialinės dizaino teisės aspektais, tačiau neapėmė procedūrų.

Remdamasi išsamiu vertinimu, Komisija rengia dizaino teisės aktų peržiūrą, siekdama juos modernizuoti ir toliau derinti, taip pat užtikrinti suderinamumą su reformuotu prekių ženklų *acquis*. Siekiant sudaryti geresnes sąlygas ES įmonėms ir stiprinti ES ir nacionalinių dizaino sistemų papildomumą ir sąveikumą, ateityje tolesnis derinimas taip pat turėtų apimti pagrindinius procedūrų aspektus, kurie taip pat įtraukti į naują prekių ženklų reformą.

31. b) Nacionaliniai biurai gali atitinkamai nustatyti mokesčius, nes šiuo klausimu jie turi finansinį suverenumą. Todėl galimybės nustatyti (privalomus) bendruosius mokesčių struktūros principus yra labai ribotos, kaip aiškiai parodė ir pastarojo meto prekių ženklų reforma.

33. Atsižvelgiant į tai, kad neregistruotojo Bendrijos dizaino apsauga suteikiama visiems dizaineriams ir įmonėms visoje ES, nėra poreikio nacionaliniu lygmeniu taikyti lygiagrečią neregistruotojo dizaino apsaugą.

37. 2016 m. vykdant ESPŽR reformą nustatytas mechanizmas, kuriuo siekiama užkirsti kelią didelio pertekliaus susikaupimui (172 straipsnio 8 dalis). Tačiau, priešingai Komisijos pasiūlymui, kuriam teisės aktų leidėjai nepritarė, šiuo mechanizmu neįgyvendintas bet kokio didelio struktūrinio pertekliaus automatinio („kraštutinės priemonės“) perkėlimo į ES biudžetą principas, kuris, Komisijos nuomone, būtų atitikęs EUIPO steigimo reglamentą ir bendruosius patikimo biudžeto valdymo principus.

Kaip paaiškino ir Komisija, nustatant ESPŽR mokesčių dydį reikia atsižvelgti į neseniai į ESPŽR kriterijus įtrauktą prekių ženklų reformą (žr. ESPŽR 39 konstatuojamąją dalį). Sąnaudų padengimas gali būti tik vienas iš veiksnių nustatant mokesčius už išimtinės ES masto intelektinės nuosavybės teises. Nors suprantama, kad didesnis skaidrumas, susijęs su sąnaudų padengimu, yra svarbus, kad būtų galima įvertinti EUIPO pagrindinių operacijų efektyvumą, taip pat reikia atsižvelgti į kitus veiksnius (pvz., suteiktos intelektinės nuosavybės teisės ekonominę vertę). Iš tiesų, atsižvelgiant „į tai, kad Tarnybai mokami mokesčiai yra nepaprastai svarbūs ES prekių ženklų sistemos veikimui, ir į tai, kad ši sistema papildo nacionalines prekių ženklų sistemas“, teisės aktų leidėjai manė, kad tikslinga mokesčių sumas įtraukti į pagrindinį ESPŽR.

38. 2022 m. sausio 10 d. Komisija ir EUIPO įsteigė naują Mažųjų ir vidutinių įmonių intelektinės nuosavybės teisių fondą (MVĮ intelektinės nuosavybės fondą), kurio 2022–2024 m. biudžetas bus 47 mln. EUR. EUIPO įnašas iš pertekliaus sudarys 45 mln. EUR. Komisija ir EUIPO taip pat nagrinėja kitas finansines priemones, kuriomis siekiama dar labiau prisidėti prie MVĮ intelektinės nuosavybės fondo iš 2023 m. pertekliaus.

39. Siekiant užtikrinti subalansuotą ir darnų prekių ženklų sistemų sambūvį ES, atitinkamo dydžio mokesčiai turi atspindėti atitinkamų susijusių nuosavybės teisių ekonominę svarbą ir todėl turėtų būti tokie, kad naudotojai nebūtų skatinami įgyti teises į prekių ženklus, viršijančias jų faktinius interesus, t. y. be ketinimo ir galimybės jas naudoti visoje ES.

40. Peržiūródama ES prekių ženklų mokesčių struktūrą ir dydį, Komisija laikėsi nuomonės, kad EUIPO biudžetas turi būti subalansuotas, įskaitant saugų Tarnybos paslaugų teikimo išlaidų padengimą, taip pat vidutinę mokesčių, mokėtinų nacionaliniu lygmeniu už vidaus prekių ženklų apsaugą, sumą.

41. Kaip, neseniai atlikdamas prekių ženklų reformą, konkrečiai pripažino teisės aktų leidėjas, siekiant patikimo finansų valdymo reikia vengti pernelyg didelio EUIPO biudžeto pertekliaus susidarymo (žr. ESPŽR 38 konstatuojamąją dalį).

Todėl reformuojant ESPŽR buvo padaryti keli pakeitimai, siekiant sumažinti būsimo pertekliaus susidarymo potencialą.

Neseniai atlikus prekių ženklų reformą nustatyti kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant ESPŽP mokesčių dydį (žr. ESPŽR 39 konstatuojamąją dalį).

Kaip nustatyta ankstesniame Makso Planko tyrime, mokesčių dydis yra klausimas, dėl kurio teisės aktų leidėjas iš tikrųjų turi plačią diskreciją ir gali atsižvelgti į įvairius teisėtus interesus.

Po to, kai dar 2005 ir 2009 m. buvo gerokai sumažinti ESPŽP mokesčiai, 2015 m. ESPŽR reforma vis dėlto lėmė dar vieną esminį sumažinimą, dėl kurio ES prekių ženklų apsauga 27 valstybių narių teritorijoje tapo labai patraukli ir konkurencinga sąnaudų požiūriu (ESPŽ paraiškos atveju – 850 EUR).

42. Kaip teisės aktų leidėjas nurodė ESPŽR (36 konstatuojamoji dalis), sukūrus ES prekių ženklų sistemą padidėjo valstybių narių centrinių pramoninės nuosavybės tarnybų ir kitų institucijų finansinė našta. Todėl buvo nuspręsta, jog tikslinga užtikrinti, kad EUIPO kompensuotų dalį išlaidų, kurias valstybės narės patiria dėl vaidmens, kurį jos atlieka užtikrinamos sklandų ES prekių ženklų sistemos veikimą, ir dėl tokio kompensavimo neturėtų susidaryti Tarnybos biudžeto deficitas.

Bendras atsakymas į 43 ir 44 dalių pastabas. Kompensavimo tvarką teisės aktų leidėjas nustatė ESPŽR 172 straipsnio 4–7 dalyse. Teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, kad 172 straipsnio 5 dalyje nustatytas pagrindinis veiklos rezultatų rodiklis yra sąžiningas, nešališkas ir aktualus. Tai, kaip valstybės narės naudoja kompensavimo sumas, priklauso jų nacionaliniam finansiniam suverenumui.

Tačiau būsimu vertinimu pagal ESPŽR 210 straipsnį Komisija remsis vertindama ir svarstydamą, ar ir kokių mastu reikia imtis tolesnių veiksmų.

45. Kaip matyti iš ESPŽR 172 straipsnio 4 dalies formuluotės, tos nuostatos a–d punktuose nustatytus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius teisės aktų leidėjas laiko „sąžiningais, nešališkais ir aktualiais kriterijais“. Be to, nustatant ir kuriant 172 straipsnyje numatytą kompensavimo mechanizmą, teko atsižvelgti į valstybių narių finansinį suverenumą, o tai rodo, kad tik dalis valstybių narių centrinių pramoninės nuosavybės tarnybų yra finansiškai nepriklausomos nuo jų šalies vidaus bendrojo biudžeto.

Atsakymas į 2 langelio pastabas. Kompensavimo sumų paskirstymo pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai nėra SMART

1) Teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, kad metinis ES prekių ženklų paraiškų skaičius kiekvienoje valstybėje narėje yra svarbus, nes tai atspindi valstybių narių centrinių pramoninės nuosavybės tarnybų pasiektus rezultatus skatinant ES prekių ženklų apsaugos taikymą teikiant informaciją, kaip nurodyta ESPŽR 172 straipsnio 4 dalies b punkte.

2) Teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, kad metinis nacionalinių prekių ženklų paraiškų skaičius kiekvienoje valstybėje narėje yra susijęs su ES prekių ženklų sistemos išlaidomis, nes pagal kelių valstybių narių centrinių pramoninės nuosavybės tarnybų nacionalinę prekių ženklų teisę tos tarnybos įpareigojamos *ex officio* išnagrinėti, ar yra santykinų atsisakymo registruoti pagrindų, susijusių su prieštaravimu ankstesnėms teisėms, įskaitant ankstesnes ES prekių ženklų paraiškas ir registracijas.

3) Teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, kad metinis bylų, iškeltų ES prekių ženklų teismams, kuriuos paskiria kiekviena valstybė narė, skaičius atspindi „išlaidas“, kurias nacionalinės valdžios institucijos patiria prisidedamos prie ES prekių ženklų reikalavimų vykdymo užtikrinimo, kaip nurodyta ESPŽR 172 straipsnio 4 dalies c punkte.

4) Teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, kad metinis ES prekių ženklų savininkų kiekvienoje valstybėje narėje pateiktų protestų ir prašymų paskelbti registraciją negaliojančia skaičius atspindi papildomas išlaidas, kurias patiria valstybių narių centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos dėl jų vaidmens užtikrinant sklandų ES prekių ženklų sistemos veikimą.

47. Vykdamas būsimą geografinio identifikavimo (GN) reformą siekiama įtraukti visas prekes, išvardytas Kombinuotosios nomenklatūros 1–23 (imtinai) skyriuose, nustatytuose Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2658/87.

Komisija siekia 2022 m. antrąjį ketvirtį parengti pasiūlymą dėl ES masto amatininkų ir pramonės (ne žemės ūkio) produktų geografinių nuorodų apsaugos sistemos įgyvendinimo.

51. Reikalavimas, kad profesionalūs atstovai turėtų teisę atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims prekių ženklų ar dizaino klausimais valstybės narės centrinėje pramoninės nuosavybės tarnyboje pagal ESPŽR 120 straipsnio 2 dalies c punktą ir Komisijos deleguotojo reglamento 78 straipsnio 4 dalies c punktą, yra vienodų, aiškiai apibrėžtų profesijos metmenų nebuvimo valstybėse narėse rezultatas.

54. ESPŽR 152 straipsnyje nustatyta speciali EUIPO skirta sistema (kai ji vykdo atitinkamą savo užduotį pagal ESPŽR 151 straipsnio 1 dalies c punktą) praktikos ir priemonių konvergencijai prekių ženklų ir dizaino srityse skatinti, bendradarbiaujant su valstybių narių centrinėmis intelektinės nuosavybės tarnybomis.

55. Be to, pagal ESPŽR 152 straipsnio 5 dalį, EUIPO finansinė parama atitinkamiems bendradarbiavimo projektams neviršija 15 % EUIPO metinių pajamų.

62. Būsima GN reforma siekiama suderinti procedūras, taikomas visiems esamiems GN sektoriams, be kita ko, dėl privalomo ES duomenų bazės *eAmbrosia* naudojimo visoms paraiškoms.

65. Komisija žino, kad dėl daugelio Audito Rūmų nustatytų veiksnių vėluojama patvirtinti GN paraiškas. Komisija ketina spręsti šį klausimą ateityje atlikdama GN reformą – siekdama pagerinti bendrą reagavimą ir savalaikį GN paraiškų nagrinėjimą.

Bendras Komisijos atsakymas į 66 ir 67 dalių pastabas. Tam tikros išsamios GN gynimo taisyklės, kuriomis atsižvelgiama į konkrečių sektorių ypatumus, nustatytos vyno ir spiritinių gėrimų sektorių papildomuose teisės aktuose¹. Vykdydama būsimą GN reformą, Komisija ketina užtikrinti, kad GN kontrolė ir jų gynimas būtų veiksmingesni, standartizuoti ir atitiktų konkrečius GN poreikius.

¹ Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/34, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės, susijusios su vyno sektoriaus kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir tradicinių terminų apsaugos paraiškoms, prieštaravimo procedūra, produktų specifikacijų pakeitimais, saugomų pavadinimų registru, apsaugos panaikinimu ir simbolių naudojimui, ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 taikymo taisyklės, susijusios su tinkama patikrų sistema, 2018 10 17.

Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/1236, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/787 taikymo taisyklės dėl spiritinių gėrimų geografinių nuorodų registravimo paraiškų, prieštaravimo procedūros, produktų specifikacijų pakeitimų, registracijos panaikinimo, simbolių naudojimo ir kontrolės, 2021 05 12.

68. Reglamentas (ES) 2017/625 įsigaliojo 2019 m. gruodžio 14 d. 2019 m. ir 2020 m. reglamentas buvo papildytas keliais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais, kuriuose išsamiai išdėstyti visi žemės ūkio maisto produktų grandinės, kuriai taikomas šis reglamentas, aspektai. 2020 m. ir 2021 m. (su tam tikromis pertraukomis dėl COVID-19 pandemijos) pirmuose seminaruose „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“ daugiausia dėmesio buvo skiriama žinių apie naujus horizontaliuosius reglamento aspektus sklaidai.

71. Komisija sutinka, kad Sąjunga turėtų turėti patikimą ES intelektinės nuosavybės teisių gynimo sistemą šiems poreikiams patenkinti.

72. INTGD pavyko suderinti nacionalinės teisės aktus dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo². Direktyvoje numatytas tik minimalus suderinimas ir valstybėms narėms leidžiama priimti teisių turėtojams palankesnes priemones. Be to, kai kurios jos nuostatos yra neprivalomos, o nacionaliniai teismai gali jas aiškinti skirtingai (neviršydami Direktyvoje leidžiamo lankstumo).

2017 m. INTGD tam tikrų aspektų taikymo gairėmis³ buvo siekiama skatinti nuoseklesnį ir veiksmingesnį aiškinimą ir taikymą ir iš tiesų sudarytos vienodesnės sąlygos.

73. Kaip nurodyta intelektinės nuosavybės veiksmų plane, Komisija toliau atidžiai stebi, kaip taikoma Direktyva dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo, kad būtų užtikrintas veiksmingas ir subalansuotas teisinis teisių gynimas. Ji bendradarbiauja su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais, kad įgyvendintų 2017 m. Komisijos gaires. Be to, Komisija planuoja atlikti tolesnį INTGD taikymo tyrimą.

74. Reikėtų pažymėti, kad, priešingai nei Elektroninės komercijos direktyvoje ir pasiūlyme dėl Skaitmeninių paslaugų akto, INTGD nėra numatyta materialinės teisės nuostatų dėl pažeidėjų ir (arba) tarpininkų atsakomybės ar jos išimčių. INTGD suderinami administraciniai ir civiliniai procesai bei teisių gynimo priemonės, todėl jos reglamentavimo tikslas iš esmės skiriasi.

(Siūlomu) Skaitmeninių paslaugų aktu įvairių internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų pareigos susiejamos su jų vaidmeniu, dydžiu ir poveikiu interneto ekosistemai. Tam tikros materialinės teisės nuostatomis reglamentuojamos prievolės taikomos tik labai didelėms interneto platformoms, kurios dėl savo aprėpties atlieka esminį sisteminių vaidmenį skatinant viešas diskusijas ir vykdant ekonominius sandorius.

Komisija planuoja atlikti tolesnį INTGD taikymo tyrimą.

78. Komisija pripažįsta, kad Reglamente (ES) Nr. 608/2013 neapibrėžtos „nekomercinio pobūdžio prekės“, todėl jį aiškinti paliekama valstybėms narėms. Intelektinės nuosavybės materialinėje teisėje dėl prekių ženklų nustatyta, kad pažeidimas galimas tik tada, kai saugomas ženklas naudojamas „prekybos veikloje“, o tai netaikoma keleivių asmeniniame bagaže esančioms prekėms, jei jos skirtos tik privačiam nekomerciniam naudojimui. Intelektinės nuosavybės materialinėje

2 SWD(2017) 431 *final*, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Vertinimas“, pridamas prie dokumento COM(2017) 708 *final*, Komisijos komunikato „Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo tam tikrų aspektų taikymo gairės“, 2017 11 29.

3 COM(2017) 708 *final*, Komisijos komunikatas „Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo tam tikrų aspektų taikymo gairės“, 2017 11 29.

teisėje nėra jokio papildomo aiškinimo, ką reiškia naudojimas „prekybos veikloje“, ir tarptautiniu lygmeniu nėra apibrėžta, ką galima laikyti nekomerciniu naudojimu.

Vis dėlto valstybės narės nepranešė apie jokių konkrečių sunkumų nei aiškinant sąvoką „nekomercinis“ kalbant apie asmeniniame bagaže esančias prekes, nei įgyvendinant nurodytą reglamento straipsnį.

79. Komisija pripažįsta, kad šiuo metu nėra oficialios ES intelektinės nuosavybės teisių rizikos valdymo sistemos ar kontrolės strategijos. Tačiau informacija apie riziką jau dalijamasi pagal bendrą rizikos valdymo schemą.

Komisija sutinka, kad muitinės INT užtikrinimo rizikos valdymo ir kontrolės strategija gali būti patobulinta. 2018–2022 m. ES kovos su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais muitinės veiksmų plane jau numatytas konkretus veiksmas, kurio tikslas – stiprinti intelektinės nuosavybės teisių rizikos valdymą. Atsižvelgdama į tai, Komisija pradėjo rengti bendrą rizikos valdymu grindžiamą kontrolės strategiją.

81. Komisija sutinka, kad dėl padidėjusios e. prekybos apimtys kyla pavojus Reglamente (ES) Nr. 608/2013 pateiktai mažos siuntos apibrėžčiai. Todėl Komisija svarsto galimybę peržiūrėti mažų siuntų procedūros ribas (pirmiausia priimant delegotąjį aktą, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 608/2013). Todėl didesnę prekių kiekį būtų galima sunaikinti kiekvieną kartą, kai prekės sulaikomos taikant smulkių siuntų procedūrą.

82. Komisija pripažįsta, kad viena valstybė narė vietoj Reglamente (ES) Nr. 608/2013 nustatytos smulkių siuntų procedūros taiko specialią konfiskavimo procedūrą. Tačiau ji yra lygiavertė baudžiamajam procesui, kuris taip pat grindžiamas atitinkamame nacionaliniame muitinės kodekse apibrėžtais įgaliojimais sudaryti sandorius, taigi ir nacionaline kompetencija, suteikta muitinei toje valstybėje narėje. Jei ši kompetencija būtų suteikta visoms Sąjungos lygmens muitinėms, būtų galima išnagrinėti galimybę visoms valstybėms narėms taikyti panašią procedūrą.

83. Komisija pripažįsta, kad Reglamentu (ES) Nr. 608/2013 nacionalinėms muitinėms suteikiama galimybė prašyti, kad teisių turėtojas kompensuotų išlaidas, patirtas dėl prekių, kurios, kaip įtariama, pažeidžia INT, sulaikymo ir sunaikinimo. Komisija mano, kad valstybės narės turi diskreciją pasirinkti veiksmingiausią metodą.

84. Komisija sutinka, kad sunaikinimo įrenginiai, skirti tam tikroms prekėms sunaikinti, nebūtinai yra prieinami visose valstybėse narėse, tačiau Reglamente (ES) Nr. 608/2013 (25 straipsnio 2 dalyje) numatyta galimybė sunaikinti prekes kitose valstybėse narėse.

Komisija pripažįsta, kad Jungtinėse Amerikos Valstijose sunaikinimui ir sandėliavimui skirtas biudžetas susidaro iš lėšų, gaunamų iš nusikaltėliams skirtų baudų: su suklastotų prekių saugojimu ir sunaikinimu susijusios išlaidos apmokamos iš Iždo departamento konfiskuoto turto fondo. Kai kuriais atvejais kitos šalys, pavyzdžiui, skubių siuntų vežėjai, sutiko prisiimti atsakomybę už išlaidas, susijusias su įtariamai suklastotų prekių sunaikinimu. Įvedus tokią sistemą ES, reikėtų ne tik visoje ES taikyti baudas už prekybą prekėmis, pagamintomis pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, bet ir specifines priemones, pavyzdžiui, turto konfiskavimą, taikomą pagal JAV sistemą. Norint ES lygmeniu įdiegti panašią sistemą, reikėtų atlikti preliminarų vertinimą.

87. Kalbant apie intelektinės nuosavybės materialinės teisės aktus, Komisija du kartus – 2003 ir 2005 m. – pasiūlė suderinti su intelektine nuosavybe susijusią materialinę baudžiamąją teisę,

tačiau susitarimo dėl teksto pasiekti nepavyko. 2021 m. birželio 18 d. Tarybos išvadose dėl intelektinės nuosavybės Taryba laikėsi nuomonės, kad „būtina skatinti svarstymus apie intelektinės nuosavybės teisių baudžiamųjų pažeidimų, visų pirma klastojimo ir piratavimo, prevenciją ir kovą su jais, taip pat jų ryšį su tarptautiniais ekonominiais ir finansiniais nusikaltimais <...>, įskaitant galimą poreikį įvertinti esamus teisinius valstybių narių baudžiamosios teisės sistemų skirtumus, galimas baudžiamosios teisės ir baudžiamojo persekiojimo spragas ir teises bei praktines tarpvalstybinio bendradarbiavimo ES kliūtis“.

Šiuo metu Komisija su valstybėmis narėmis aptaria muitinės sankcijas, kurios nacionalinės muitų teisės aktuose numatytos tais atvejais, kai prekių turėtojas arba deklarantas nesilaiko muitų teisės aktų.

88. Komisija pripažįsta, kad, pranešdamos sistemoje COPIS (ES masto kovos su klastojimu ir piratavimu informacinėje sistemoje) apie sulaikymo atvejus, valstybės narės laikosi skirtingos praktikos (skirtingų terminų). Kadangi COPIS yra statistikos tikslais tvarkoma duomenų bazė, šis skirtumas neturi įtakos rizikos valdymui. Tačiau Komisija supranta, kad bendresnis požiūris padėtų rengti ataskaitas ES lygmeniu. Todėl Komisija kartu su valstybėmis narėmis toliau dės pastangas, kad būtų laikomasi bendros ataskaitų teikimo praktikos, susijusios su terminu. Į tai taip pat galima atsižvelgti vertinant Reglamento (ES) Nr. 608/2013 įgyvendinimą.

89. Komisija pritaria Audito Rūmų pastabai, kad valstybės narės neviseškai išnaudoja galimybę, kurią suteikia bendra COPIS ir AFIS (OLAF Kovos su sukčiavimu informacinės sistemos) sąsaja.

90. Komisija toliau siekia į dvišalius prekybos susitarimus, dėl kurių ji derasi Sąjungos vardu, įtraukti nuostatas dėl tarpusavio administracinės pagalbos, kuriomis suteikiama galimybė keistis informacija.

92. a) Komisija pateikė tą pačią pastabą kaip ir Europos Audito Rūmai. Muitinės intervencijos ribų klausimas bus sprendžiamas vertinant Reglamento (ES) Nr. 608/2013 įgyvendinimą.

b) Komisija sutinka, kad tai neatitinka Reglamento (ES) Nr. 608/2013 reikalavimų. Komisija ketina pabrėžti valstybių narių įsipareigojimus per šiuo metu vykstančius paramos vizitus dėl Reglamento (ES) Nr. 608/2013 įgyvendinimo 27 valstybėse narėse ir muitinės ekspertų grupės INT skyriuje.

c) Komisija apgailestaudama pažymi, kad kai kurios valstybės narės neįveda duomenų į Muitinės informacinę sistemą (CIS+).

d) Žr. Komisijos atsakymą į 88 dalies pastabas.

93. Šiuo metu Komisija rengia intelektinės nuosavybės teisių rizikos valdymu grindžiamą kontrolės strategiją, kuri turėtų padėti stiprinti muitinį tikrinimą visose valstybėse narėse.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS (94–101 dalys)

Komisijos atsakymai

95. Komisija rengia dizaino teisės aktų peržiūrą, siekdama juos modernizuoti ir dar labiau suderinti. Siekiant sudaryti geresnes sąlygas ES įmonėms ir stiprinti ES ir nacionalinių dizaino sistemų papildomumą ir sąveikumą, ateityje tolesnis derinimas taip pat turėtų apimti pagrindinius procedūrų aspektus, kurie taip pat įtraukti į naujausią prekių ženklų reformą.

Komisija taip pat rengia pasiūlymą dėl ES amatininkų ir pramonės produktų (vadinamųjų ne žemės ūkio) geografinių nuorodų apsaugos sistemos.

96. Komisija planuoja atlikti Reglamento (ES) Nr. 608/2013 vertinimą, kuriame ji, be kita ko, įvertins poreikį peržiūrėti tam tikrus reglamento elementus, pavyzdžiui, smulkių siuntų apibrėžtį ir muitinės intervencijos užtikrinant INT vykdymą ribas. Be to, Komisija šiuo metu rengia intelektinės nuosavybės teisių rizikos strategiją.

1 rekomendacija. Užbaigti ir atnaujinti ES intelektinės nuosavybės teisių reglamentavimo sistemas

a) Komisija pritaria šioms rekomendacijoms. Komisija siekia 2022 m. antrąjį ketvirtį parengti pasiūlymą dėl amatininkų ir pramonės (ne žemės ūkio) produktų geografinių nuorodų apsaugos ES mastu sistemos įgyvendinimo. Vis dėlto šiuo etapu Komisija negali priimti įsipareigojimų dėl būsimų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų turinio.

b) Komisija pritaria šiai rekomendacijai. Būsima ES teisės aktų dėl dizaino apsaugos peržiūra siekiama teisių į dizainą taikymo sritį suderinti su ES prekių ženklų reforma, kad būtų įtrauktos ir per ES tranzitu gabenamos suklastoto dizaino prekės. Vis dėlto šiuo etapu Komisija negali priimti įsipareigojimų dėl būsimų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų turinio.

Komisija pritaria rekomendacijai dėl intervencijos ribos nustatymo muitinėms užtikrinant intelektinės nuosavybės teises. Į tai bus atsižvelgta atliekant Reglamento (ES) Nr. 608/2013 vertinimą, kurio metu bus konsultuojamasi su privačiais suinteresuotaisiais subjektais, kurie galiausiai yra labiausiai susiję su tokių ribų nustatymu.

Komisija pritaria rekomendacijai išplėsti mažos siuntos apibrėžtį. Dėl labai padidėjusio pašto ir skubių siuntų siuntinių skaičiaus gali prireikti patikslinti apibrėžtį, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingam muitinės teisės aktų vykdymo užtikrinimui. Visų pirma Komisija svarsto galimybę peržiūrėti mažų siuntų procedūros ribas (pasiūlydama deleguotąjį aktą, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 608/2013). Atliekant Reglamento (ES) Nr. 608/2013 vertinimą taip pat bus nagrinėjama, ar reikia nuodugniau peržiūrėti mažos siuntos apibrėžtį.

97. Komisija nurodo savo atsakymus į 37 ir 42 dalių pastabas.

2 rekomendacija. Įvertinti valdymo tvarką ir mokesčių nustatymo metodiką

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

EUIPO struktūra ir valdymas iš esmės suderinti su 2012 m. bendru požiūriu dėl decentralizuotų agentūrų (CADA).

ESPŽR 210 straipsniu grindžiama peržiūra apims Tarnybos ir jos darbo praktikos poveikio, veiksmingumo ir efektyvumo vertinimą. Šis vertinimas Komisijai bus papildomų įžvalgų šaltinis ir proga apsvarstyti galimybę imtis tolesnių veiksmų atskaitomybės srityje.

99. Atliekant numatomą vertinimą, grindžiamą ESPŽR 210 straipsniu, bus peržiūrėta Tarnybos ir valstybių narių pramoninės nuosavybės tarnybų bendradarbiavimo teisinė sistema.

3 rekomendacija. Gerinti finansavimo, kontrolės ir vertinimo sistemas

Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad ši rekomendacija skirta EUIPO.

100. Vykdydama būsimą geografinių nuorodų (GN) reformą, Komisija ketina sutelkti dėmesį į keletą esminių GN sistemos veikimo elementų, pavyzdžiui, geografinių nuorodų apsaugą, taip pat ir internete; suteikti daugiau galių gamintojams; suderinti ir supaprastinti procedūras, kad būtų pagerintas bendras gebėjimas reaguoti ir GN paraiškų nagrinėjimas laiku, ir užtikrinti, kad GN kontrolė ir gynimas būtų veiksmingesni.

4 rekomendacija. Gerinti ES geografinių nuorodų sistemas

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

101. Komisija sutinka, kad Sąjunga turėtų turėti patikimą ES intelektinės nuosavybės teisių gynimo sistemą.

ES intelektinės nuosavybės teisių gynimo sistema susijusi ne tik su Komisija, bet ir su valstybėmis narėmis. Valstybės narės turėtų turėti galimybę ne tik sulaukyti įtartiną prekes, bet ir turėtų būti įvertinta, ar joms galėtų būti suteikta kompetencija tiesiogiai sunaikinti prekes, kurias jos pačios laiko pažeidžiančiomis intelektinės nuosavybės teises.

Ne visose valstybėse narėse yra galimybė sunaikinti tam tikras prekes, nors Reglamente (ES) Nr. 608/2013 (25 straipsnio 2 dalyje) numatyta galimybė sunaikinti prekes kitose valstybėse narėse.

Galėtų būti iš naujo įvertintas finansinės ir kitokios atsakomybės už prekių sulaikymą ir sunaikinimą klausimas.

5 rekomendacija. Gerinti INT gynimo sistemą.

a) Komisija pritaria šiai rekomendacijai. Šiuo metu Komisija rengia tokią strategiją, kuri turėtų būti įtraukta į naują muitinės rizikos valdymo strategiją.

b) Komisija pritaria rekomendacijai geriau stebėti INTGD.

Be planuojamo tolesnio tyrimo dėl INTGD taikymo ir indėlio į ES kovos su klastojimu priemonių rinkinį, 2017 m. paskelbus INTGD veikimo vertinimą, Komisija toliau atidžiai stebi INTGD taikymą, kad užtikrintų veiksmingą ir subalansuotą teisminį teisių gynimą. Ji bendradarbiauja su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais, kad geriau stebėtų INTGD ir įgyvendintų Komisijos gaires,

pavyzdžiui, siekdama užtikrinti, kad, kai tenkinamos visos sąlygos, draudimai visose valstybėse narėse būtų taikomi vienodai ir veiksmingai.

Komisija ir EUIPO stebėsenos centras išnagrinės galimybę plėtoti tikslingesnę INTGD stebėseną, susijusią su nacionalinių teismų praktika, remiantis EUIPO *eSearch* teismų praktikos duomenų baze.

Komisija pritaria rekomendacijai geriau stebėti muitinės teisės aktų vykdymo užtikrinimą valstybėse narėse. Komisija šią rekomendaciją jau iš dalies įgyvendino per paramos vizitus dėl Reglamento (ES) Nr. 608/2013 įgyvendinimo 27 valstybėse narėse, minėtas įgyvendinimas bus baigtas 2022 m. Remdamasi rezultatais, Komisija gali numatyti tolesnę konkrečių valstybių narių stebėseną, kuri gali būti užbaigta po 2023 m.

c) Komisija pritaria šiai rekomendacijai. Komisija jau paprašė valstybių narių per nustatytą terminą COPIS duomenų bazėje (muitinės ekspertų grupės INT skyriuje) pateikti duomenis apie sulaikymo atvejus. Į tai taip pat bus atsižvelgta vertinant Reglamentą (ES) Nr. 608/2013 – siekiant įvertinti, ar šis standartizavimas turi atsispindėti teisės aktuose.